

Koszalin, maj 2012

Poznajemy najbliższą okolicę

Uczniowie klasy III wybrali się na autokarową wycieczkę przyrodniczą, żeby między innymi obejrzeć łąki, na których rosną pełniki europejskie. Wcześniej zapoznali się z legendą.

• Przeczytaj legendę i wykonaj zadania 1- 7

Pewnego poranka, dawno temu, z bobolickiego podgrodzia wyszły dwie siostry na jagody. Były prawie w miejscu, gdy nagle, obie jednocześnie dostrzegły coś pięknego. Na jagodowych zaroślach leżała dziewczyna. Miała złociste włosy, a na sobie bogatą, niebieską sukienkę. Jej oświetlone słońcem loki wyglądały jakby wykute ze złota.

- Chyba jakaś królewna - wyszeptała pierwsza siostra.
- Królewna - zgodziła się druga - ale pewnie nie żyje...

Leżąca dziewczyna otworzyła oczy.

- Ratujcie mnie - wyszeptała.

Po chwili namysłu starsza wysłała młodszą po matkę, która przybiegła wkrótce z naparem ziół. Musiał to być skuteczny lek, ponieważ niedługo potem nieznajoma spojrzała przytomniej i wyjaśniła.

- Mój koń się spłoszył, spadłam, wszystko mnie boli. Nie chcę, żeby o mnie wiedzieli. Nie mówcie o mnie nikomu - zaczęła prosić przerażona.

Siostry były bardzo zdziwione, a ich matka wręcz zaniepokojona.

- Królewno... - zaczęła.
- Nie jestem królewną. Jestem Wilmena..

Kiedy dotarła do ubogiej chaty opowiedziała im swoją historię. Jej matka dawno umarła, ojciec ciągle wyruszał na różne wyprawy, a bracia, którzy się nią opiekowali, byli bardzo niedobrzy. Bracia zmuszali ją do małżeństwa. Posłuchała ich, ale przed tym spotkaniem z przyszłym mężem zapragnęła przejechać się konno po lesie. Musiała być sama, żeby nikt nie widział, jak płacze. Znała ten las bardzo dobrze, a jednak zablądziła.

Wilmena z wdzięcznością przyjmowała lecznicze zioła. Miód, mleko i jagody były całym jej pożywieniem.

Następnego dnia na ścieżce prowadzącej do chaty ukazali się jeźdźcy. To byli jej bracia.

- Zabieraj się - warknął ten jadący przodem.
- Nie wyjdę, póki nie wynagrodzę tych dobrych ludzi, którzy mnie uratowali.
- Zamilcz!- wrzasnął starszy z braci - Nie będzie żadnej zapłaty.
- Obiecywałam zapłatę, a nie mam nic swojego. Jednak oddam to, co mam, choćby nie miało się na nic przydać moim wybawcom – powiedziała. Na dużym kamieniu leżał nóż. Wilmena chwyciła go i zanim bracia zdążyli zeskoczyć z koni, obcięła swoje złote pukle. Niektóre upadły obok, inne zabrał wiatr.

Tej nocy siostry nie mogły w chacie zasnąć. Starsza wyszła na dwór, młodszą za nią. Księżyc łagodnie oświetlał murawę.

- Chcę mieć po niej pamiątkę, pobieram jej złote włosy - powiedziała starsza.
- Tak. Są takie piękne...

Kiedy jednak dziewczyny pochyliły się, żeby zbierać loki Wilmeny, ze zdziwieniem stwierdziły, że ich nie ma. W tym miejscu, gdzie upadły, rosły cudownie piękne, złociste kwiaty. Nawet matka, która знаła wszystkie rośliny, nigdy wcześniej takich kwiatów nie widziała.

Ponieważ dziewczęta po raz pierwszy zobaczyły kwiaty Wilmeny przy pełni księżyca, a ich kulisty kształt także przypominał pełnię, nazwały je pełnikami. Z upływem lat pełniki rozprzestrzeniły się także na innych terenach, jednak na łąkach pod Bobolicami rośnie ich najwięcej i kwitną najpiękniej.

Tekst na podstawie legendy Zofii Zawilskiej „Kwiaty Wilmeny”

• **Podkreśl jedną prawidłową odpowiedź w zadaniach 1- 4**

1. Wilmena wybrała się do lasu, ponieważ
- a) chciała nazbierać jagód dla swoich braci.
 - b) chciała być sama, żeby nikt nie widział jak płacze.
 - c) szukała kwiatu paproci.

2. Pełniki rozprzestrzeniły się najbardziej
- a) w parku w Koszalinie.
 - b) na łąkach pod Bobolicami.
 - c) na polach w okolicach Jamna.

3. Nazwa pełniki pochodzi od
- a) pyłku, który zbierają pszczoły z kwiatów.
 - b) pełni księżyca i kulistego kształtu.
 - c) pukli złocistych włosów Wilmeny.

4. Wilmena okazała wdzięczność darując rodzinie
- a) jagody, mleko i miód.
 - b) obcięte swoje złote pukle.
 - c) bogatą, niebieską suknię.

• **Odpowiedz na pytania w zadaniach 5-7**

5. Czym leczono Wilmenę?

.....

6. Dlaczego Wilmena nie chciała ujawnić braciom swojego miejsca pobytu?

.....

.....

7. Co stało się ze ściętymi lokami Wilmeny

.....

.....

• **Przeczytaj tekst i wykonaj zadanie 8**

Z Koszalina trzecioklasiści wyjechali o godz. 8:15. Po 20 minutach jazdy byli w Manowie. Jest tam kolonia czapli siwej i leśne pomniki przyrody, które są atrakcją ścieżki „Czapla Góra”. O życiu lasu informują eksponaty zwierząt i ptaków znajdujące się w *Izbie Edukacji Leśnej*. Razem z leśniczym grupa przeszła ścieżkę ekologiczną.

Pobyt w Manowie zajął im 50 minut, po czym wyruszyli w dalszą podróż. Po drodze mijali różne miejscowości. Po 35 minutach jazdy autokarem, na 1 godzinę i 15 minut zatrzymali się w Kłaninie, gdzie uczniowie klasy III z miejscowej szkoły zorganizowali poczęstunek i potyczki matematyczne. Pełni wrażeń z Kłanina wyjechali do Bobolic, które według legendy słyną z pełników. Jechali 20 minut. Blisko łąki z pełnikami zatrzymali się na posiłek w barze szybkiej obsługi *Błyskawica*. Po 45 minutach wyruszyli w dalszą drogę.

8. Uzupełnij tabelkę:

miejscowość	godzina przyjazdu	godzina wyjazdu
Manowo		
Kłanino		
Bobolice		

9. Oszacuj, ile kosztują te zestawy obiadowe i ponumeruj je w kolejności od najtańszego do najdroższego.

Zestaw 1.

kotlet mielony **3,08 zł**

ziemniaki **1,25 zł**

surówka z marchewki **1,22 zł**

barszcz czerwony **1,23 zł**

Zestaw 2.

kotlet z piersi kurczaka **8,99 zł**

frytki **2,95 zł**

surówka z porów **1,85**

zupa pomidorowa **1,95 zł**

Zestaw 3.

placek po cygańsku **3,10 zł**

surówka z kapusty **1,27 zł**

zupa cebulowa **1,28 zł**

Zestaw 4.

kopytka z boczkiem **4,98**

surówka wielowarzywna **1,96 zł**

kapuśniak mazurski 1,92 zł

- Po matematycznych potyczkach wyniki drużyn zapisano w tabeli. Chochlik zamazał niektóre wyniki.

10a) Wpisz odpowiednie liczby w puste miejsca tabeli, a w przypadku drużyny D zaproponuj podział punktów według własnego pomysłu.

Drużyna Zadanie	I	II	III	IV	Suma punktów
A	27	31	24	25	
B	34		21	28	109
C	28	27	35	23	
D		29	26		104

10b) Oblicz i zapisz, o ile więcej punktów za zadania I i II zdobyła drużyna A niż drużyna C.

Odp.

.....

.....

10c) Które miejsce zajęła drużyna D. Oblicz i zapisz, ile punktów zabrakło jej do zwycięstwa?

Odp.

.....

.....

11. Przeczytaj tekst o pełniku, ułóż 4 pytania do szkolnego quizu.

Nazwa rośliny **pełnik europejski** *Trollius europaeus* pochodzi od słowa trulleus, które oznacza kuliste naczynie. W Polsce obecny jest głównie jako roślina wilgotnych łąk, obrzeży wilgotnych lasów.

Jest rośliną wieloletnią o krótkich zimujących kłaczach, z licznymi, cienkimi, włóknistymi korzeniami i prostej łodydze, często rozgałęzionej.

Pełnik europejski ma złocistożółte, prawie kuliste kwiaty o średnicy do 3 cm. Zewnętrzne płatki okwiatu są kuliście uformowane. Wewnętrzne płatki są wąskie, na końcach łyżeczkowato uformowane, tak długie jak płatki zewnętrzne.

Kwiaty pełnika o delikatnym zapachu, zapylane są przez błonkówki, muchówki i chrząszcze. Główne kwitnienie przypada na ostatnie dni maja i pierwszą dekadę czerwca.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Uczniowie szczęśliwi, pełni wrażeń wracali do domu. W autobusie było gwarno, bo każdy chętnie rozmawiał o wycieczce. To był cudowny dzień!

Klucz odpowiedzi Olimpiada Malucha 2012-12-21

Zadanie 1 – b – 1p.

Zadanie 2 – b – 1p.

Zadanie 3- b – 1p.

Zadanie 4- b – 1p.

Zadanie 5

2p. - wypowiedź poprawna pod względem merytorycznym i językowym

1p. - wypowiedź poprawna pod względem merytorycznym, zawiera błąd językowy

Zadanie 6

2p. - wypowiedź poprawna pod względem merytorycznym i językowym

1p. - wypowiedź poprawna pod względem merytorycznym, zawiera błąd językowy

Zadanie 7

2p. - wypowiedź poprawna pod względem merytorycznym i językowym

1p. - wypowiedź poprawna pod względem merytorycznym, zawiera błąd językowy

Zadanie 8

3p – po 1 punkcie za poprawne uzupełnienie godziny przyjazdu i wyjazdu

Zadanie 9

2p – za poprawne ponumerowanie kolejności wszystkich zestawów

1p – za poprawne ponumerowanie 2 zestawów

Zadanie 10a

4p. – po 1 punkcie za poprawne uzupełnienie każdego wiersza

Zadanie 10b

4p. – po 1 p. za każde poprawne działanie i wynik oraz 1p. za odpowiedź

Zadanie 10c

3p. – po 1 p. za działanie, wynik, odpowiedź

Zadanie 11

8p. – po 2 p. za każde poprawne merytorycznie i językowo pytanie

po 1p. - za każde poprawne merytorycznie pytanie, ale zawierające błąd językowy